

MATERIAŁY NA ZAKOŃCZENIE ROKU SZKOLNEGO

W OPRACOWANIU J. SIEDLIK - GENDERY

POŻEGANIE SZKOŁY.

Biegliśmy do Ciebie każdego rana,
szkoło nasza miła, szkoło kochana !
Czy słońce świeciło w dni ciepłe, ciche,
czy śniega pluskała, srożył się wicher -
po ulicach, ścieżkach dzwonił nasz krok.
Uczyłaś nas, szkoło, czytać, rachować,
poznawać jak piękna jest polska mowa,
i kwiaty na łąkach, i drzewa w borach.
Na mapach o miastach, rzekach, jeziorach,
o Białym uczyłaś opierać wzrok.
A oto dziś kończy się szkolny rok.
Mówiłaś, jak trzeba iść prostą drogą,
z miłością dla ludzi, z ufnością w Boga.
Mówiłaś o Polsce, braterstwie, sławie,
mówiłaś o Wodzach, mąstwie, buławie,
o Tym co rozproszył niewoli krok.
A oto dziś kończy się szkolny rok.
Teraz odpoczynek, teraz zabawa.
Opiera nas słońce, wonieje trawa,
białością się śmieje rodzinny domek,
na porębach pełno żarzących pozłomek.
Do lasu, wody - tylko jeden skok !
Do widzenia szkoło ! Na przyszły rok ...

M.C.

NASZEJ SZKOŁE NA POŻEGANIE.

Nauczyłaś nas szkoło
dużo ważnych rzeczy,
skorzystaliśmy wiele,
nikt nam nie zaprzeczy.
Wiemy, jaką jest nasza
kochana Ojczyzna,
... pełna łanów pszenicznych
bogata i żywna,
i wiemy, jak pracują
rolnicy na roli,
lub górnicy w kopalniach
węgla, ropy, soli,
jakie mamy fabryki
w miastach i warsztaty,
jak rozwija się handel
i przemysł bogaty,

a wszystko to od Ciebie
wiemy nasza szkoło,
więc uczymy się zawsze
chętnie i wesoło.
Choć żegnamy Cię dzisiaj
na parę miesięcy,
wspominać Cię będziemy,
bragnąc coraz więcej,
by wrócić znów do Ciebie
z początkiem jesieni,
a chociaż się nasz wygląd
latem trochę zmieni,
to w sercach naszych zawsze
jednakże zostanie
dla Ciebie, Polska Szkoło,
szczęście i przywiązanie.

M. P.

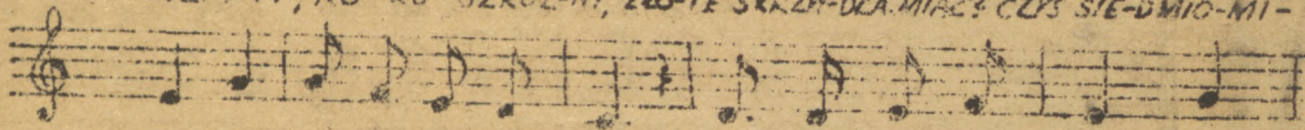
CENTRALNY ZWIĄZEK POLAKÓW

CZERWIEC

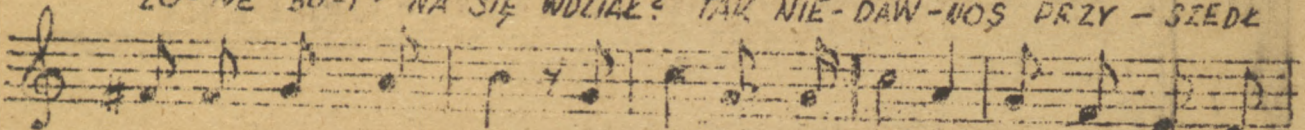
1945

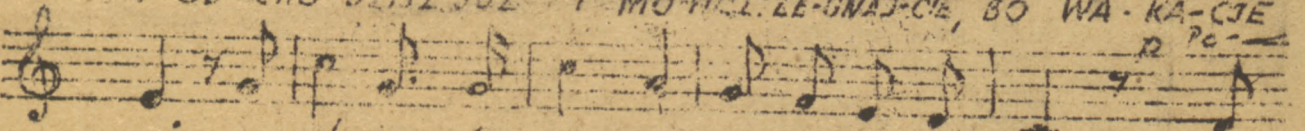
CZYŚ TY, RO-KU SZKOL-NY, ZŁO-TE SKRZY-DLA-MIAŁ? CZYŚ SIE-DMIO-MI-

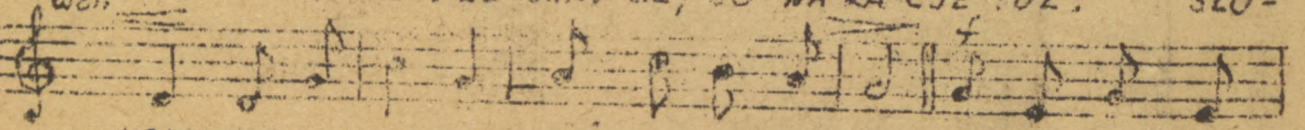
LO-ME BU-TY NA SIĘ WDZIAŁ? TAK NIE-DAW-NOS' PRZY-SZEDŁ

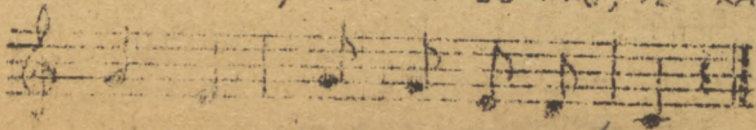
I OD-CHO-DZISZ JUŻ I MÓ-WISZ: ŻE-GNAJ-CIE, BO WA-KA-CJE

wol. TUŻ I MÓ-WISZ: ŻE-GNAJ-CIE, BO WA-KA-CJE TUŻ. SŁO-

NECZ-KO DO PRA-CY WCIAŻ BU-DZI-ŁO NAS, TE-RAZ SIĘ US-

MIE-GA: CZAS UD-PO-CZAĆ, CZAS!

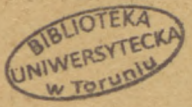
" NA WYŁECZKĘ "

Uwaga: - Wierszyk ten może mówić jedno dziecko lub też kilkoro, najlepiej czwórka - w mundurach harcerskich z plecakami.

Dalej, dzieci, do przawskok!
Już skończony szkolny rok.
Dzisiaj wakacje zaczął timbra:
weźmy plecak, kawał chleba.

I - marsz, marsz, marsz
w świat szeroki!
Byle duże stawiać kroki,
byle rażno i z ochotą!

Przez kamienie, piaski, łąka,
drogą, polem, bezdrożami w drujomy.
A kto z nami
na wdrórkę się wybierze?

Ot powiedzmy sobie szczerze -
Nie maszaje, nie piacuchy,
ale takie, jak my - zuchy!
Raz, dwa! raz, dwa! Lewo!

Te umie, niech śpiewa:
"Nie masz to, nie masz
nie lepszego w świecie,
jak na wyłeczka iść groma-
dą w lecie!
Raz - dwa - trzy!"

WAKACJE.

- Puk! puk! dzi, ciek w lipy puka.
Puk! puk! Kończy się nauka.

Bekas krzyczy: - Ceb, masz rację,
zaczynaj, się wakacje.

- Czir! - ówierka wrócił z są-
siedztwa,
Dzieci niesą już świadectwa.

Nachpilo się, niebo modre:
- Czy chłoc debrec?.. Barizo
debrec

Dzieci syli, się, ze szkoły,
niby z ula złote pszczoły,
z smiechem, gwarem, szczęćcia
bukiem.

- Wakacje! Koniec nauki!

1392817

KONIEC ROKU SZKOLNEGO.

Już minął rok szkolny,
jak zeszły, jak inny ...
Raz było wesoło, raz - smutno.
Słuchajcie, słuchajcie
radosnej nowiny!
Wakacje się zaczną już jutro!

Już dni w kalendarzu
skreślanych cierpliwie
zabrakło! Jak miło, radośnie!
Hej bywa! swoboda!
I nikt się nig dziwi,
że serce nam bije dziś mocniej.

Dosć pracy, słuchania
nad książką, zeszytem!
Próstuśmy ramiona i głowy!

Przed nami wakacje,
witane zachwytem,
do figlów i zabaw gotowe.

A ten co przez jesień,
i zimę i wiosnę,
rok cały pracował najszczerzej,
przed sobą ma lato
swobodne radosne,
świat cały do niego należy.

Bo pola i łąki,
i lasy i gaje
są dla nas na nasze usługi.
Więc cieszymy się, cieszymy!
/ Tchu w piersiach nie staje /
Wakacje przed nami tak długie.

H.O.

" ŻEGNAJCIE MI, DZIECI "

Dzwonek woła: - Już wakacje!
W klasie krzyk i wrzawa.
I nauka zakończona
i wspólna zabawa ...

- Żegnaj, dzwonku! - krzyczy Hania -
żegnaj, miła szkółko!
Pięknie ci się dzisiaj kłania
dzieci całe kółko.

Dzyń - dzyń ... Dzwonek cicho dzwoni
- Żegnajcie mi, dzieci!
Wyjeżdżajcie w różne strony,
niech czas miło leci ...

Z DALEKA.

Serce mi się wciąż wrywa
do dalekich moich stron,
do tej ziemi ukochanej
serce mi się wciąż wrywa ...
U nas teraz na wsi żniwa,
złotokłosa pada plon,
śpiwkę żenców dźwięczą łany,
głęboko po niebie się rozkłada,
a na kłosach wiatr przygrywa,
jak na harcie wyłeczanaj.

Śpiwkę żenców dźwięczy niwa,
na południe bije dzwon
a przy drodze wierzba siwa
da gromadzie sprawowanej
cień, blaskami przetykany ...
Mnie tu wśród obcych stron
śnią się ciągle takie żniwa
i ta wierzba, i te łany,
i do ziemi ukochanej
serce mi się wciąż wrywa! ...

L.R.

" DO WIDZENIA "

Już wakacje! Do widzenia,
moje brzoшко szkole!
Już wakacje, więc pobiegac
w polu teraz wolę.

Ale choć tam biegać będę
skakać od rana,
to o tobie też pomyślę,
Ma szkole kochana.

Po to tyś mnie nauczyła
lubić kwiateczki, jak *trza kwiaty*
Nauczyłaś też mnie śpiewek
dla mej leleczki.

Po wakacjach znów do ciebie
Powrócę wesoło.
A tymczasem do widzenia,
Ma kochana szkole!

J.P.

Inscenizacja.

Dzieci: /siedzą w ławkach i użę się/
A, be - a, ba to jest aba.
Es, zet, y - be to jest sz, ba.
Cztery mniej trzy - jeden.
Dwa i pięć to siedem.

Lato: /wbiega/
Moje miłe dzieci,
jeszcze pracujecie ?
Dość już pracy, do śc !

Dzieci:
A co ty za głos ?

Lato:
Ja jestem Lato !
Czy mnie nie znacie ?
Przywiesz słońce,
piękne wakacje,
U mojej matki
kwitną bławatki.
A to są moje /wbiegają skrzatki/
siostrzyczki skrzatki.

Skrzatki: /kładą dzieciom wianki na
głowy, powtarzają /

Pochyli główkę aż do ziemi,
śliczny wianek ci kładziemy.

Dzieci:
W tym wianuszku pachną kwiatki
/ki

Dajcie buzi miłe skrzatki.

Skrzatki: /do dzieci /
Podaj rączkę, podaj obie.
Zatańczymy teraz sobie.
/tańczą, Lato w środku/

Dzieci:
Miko Ba /czyć z panną skrzatką
Niechaj żyje dobre latko !

Lato:
No, a teraz w górę noski !
Zaspiewajmy ładne piosnki.

Wszyscy:
Kiedy lato i poroda,
dolaj dzieci, czasu szkoda,
Donad rzekę w chłodnej fali,
złote słońko nas opali!

GDY WAKACJE SIĘ ZPLIZAŁY, TAK ZABAWKI ROZMAWIAŁY

Lalka:

Czemu dzisiaj pajacyku,
siedzisz smutny sam w kąciuku ?

Pajac:

Bo się martwię. Złe nam będzie
Na wakacje Tosia jadzie.

Lalka:

O, ja z domu też w świat ruszę
Wpierw Warszawę zwiedzić muszę.
Potem jeśli będę zdrowa,
to pojedę do Krakowa..

Pajac:

Będiesz zwiedzać polskie miasta.
Więc ja jałę też i i basta !

Ja chcę ujrzeć Z kopane,
nasze góry ukochane.
Tam czas można spędzić zdrowo.
Jazda kolejką linową
to rozrywkę też niemala.

Lalka:

Ja bym z tobą pojechała.

Pajac:

Na to się nie zgodzę wcale.
Właśnie będzie doskonale,

jeśli każde z nas pojedzie
w inną stronę. Gdy wrócimy,
w tym kąciuku usiądziemy,
wszystko sobie opowiemy.

Pajac:

Ja pojedę aż nad morze
Tęto jechać. O, mój Boże !
Są tam ładnie, polskie statki.
Ujrze też tybackie chatki.
A wykąpię się do syta.
W morzu kąpiel wyśmienita.
Skocze sobie w morskie fale
i porównę doskonale
w jedną stronę, w drugą stronę..
Ja na pewno nie utonę.

Miś:

Mnie tak często bolą karki.
Gdzie pojedę więc ? Do Rabki.
Tam dla chorych są kąpiele,
tam wyjeżdża dzieci wiele.
Ja ogromnie lubię dzieci.
Gdy słońeczko nam zaświeci,
będę chodził na wycieczki.
Tych i tamtych rozweselę,
by radości było wiele.
Bo wam szczerze dzisiaj powiem:
gdzie jest radość, tam jest zdro-
wie.

Z WILBSZEM I PIOSINKĄ PRZEZ POLSKĘ.

(Dzieci u rano przeważnie w narodowe stroje, wbiegają sznurem na scenę, trzymając ręce na ramionach poprzedników. W czasie przedstawienia, w odpowiednich momentach stają i ruchami uzupełniają deklamacje pojedynczych dzieci).

Chór dzieci:

Naprzód biegiem! Marsz na stację
Wyjeżdżamy na wakacje!
Z Francji, het - daleko mkniemy,
bo Polskę zobaczyć chcemy.
Kto w szeregu w mig nie stanie,
to we Francji pozostanie,
Dalej, dzieci, naprzód żwawo,
już jesteśmy pod Warszawą!

I lubi, gdy chodzi ulicą
patrzeć na domy i sklepy.
Lubi oglądać kościoły,
muzea i wystawy,
Chodzi tam często ze szkołą
i jest ogromnie ciekawy.
Patrzy na pałac w Łazienkach
i w Zamku na obrazy.
W ogrodzie Zoologicznym
był także cztery razy.

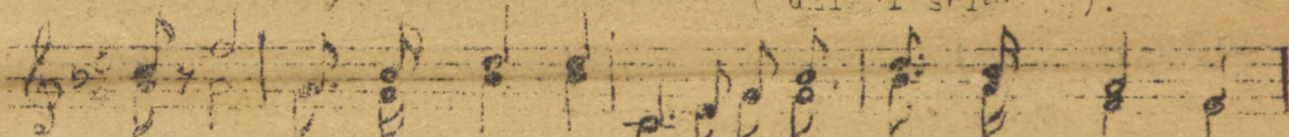
Dziecko I.:

Ze wszystkich dużych miast
w Polsce
największa jest Warszawa,
w Warszawie chodzić do szkoły,
to nie jest łatwa sprawa.
Ulicą jadą doróżki,
i auta i tramwaje,
Rysiek uważa przy przejściu
i bardzo czysto staje.
Rysiek na wszystko patrzy,
nie może chodzić ślepy.

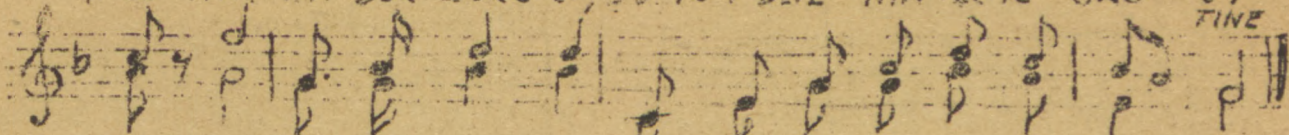
Chór dzieci:

Ach, jak piękna jest Warszawa!
Ile domów, sklepów, ludzi!
Ile dumy i radości
w sercu nam stolica budzi!
Choć nad Polską, nad Warszawą,
przeszła wojna i pożoga,
zawsze będziesz nam stolico
bohaterska, naszą drogą.
- Wierne Tobie polskie dzieci
odbudują miasto całe.
Będą swoi, będą obcy.
I sz, dzie głosić Twoją chwałę.
(dzieci śpiewają).

DZIECI ŚPIEWAJĄ.

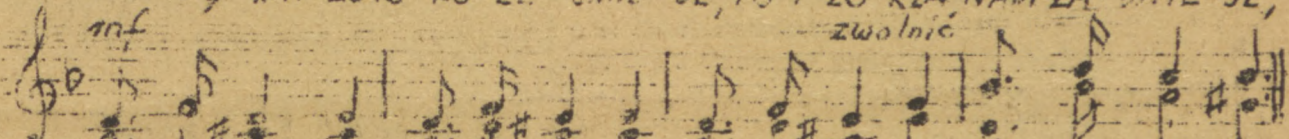
HEJ HA! NA BOK Z DROGI, BO TU I DZIE MA-ZUR SRO-GI

HEJ HA! DA-LEJ Z SZO-PY, PRZED MA-ZU-REM NA BOK CHŁO-PY!

JAK SIĘ MA-ZUR RO-ZE-SMIE-JE, TO I ZO-RZA NAM ZA-DNIE-JE,

JAK SIĘ MA-ZUR RO-ZE-SPIE-WA TO ZA-HU-CZA W LASACH DRZE-WA,

Hej, ha! na bok z drogi,
bo tu idzie Mazur srogi!
Hej, ha! dalej z szopy,
przed Mazurem na bok chłopy!

Hej, ha! parą, parą,
za tą Wisłą, za tą szarą,
Hej, ha! zgoda, zgoda
za tą Wisłą, za tą wodą.

Jak się Mazur roześmieje,
to i zorta nam zadnieje.
Jak się Mazur rozespiewa,
to zahuczą w lasach drzewa.

Jak ten długi, kosa brzączy,
dziewają się ludzie tęczy.
Oj, nie tęczą to ludkowie,
jeno nasi Mazurowie.

Hej, ha! na bok itd.

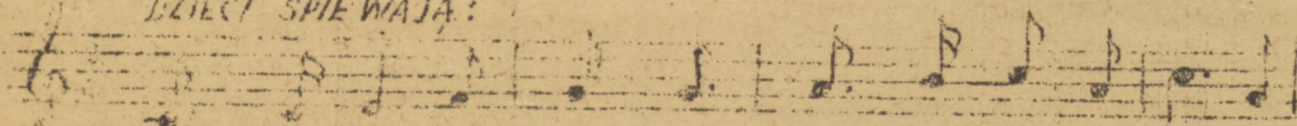
Hej, ha! parą parą itd.

...
 r. dziej w drogę miła dziatwo,
 popłyniemy dalej tratwą,
 i już pewnie za pół dnia
 dopłyniemy do Torunia.
 (Dzieci naśladowują ruch wiosel)

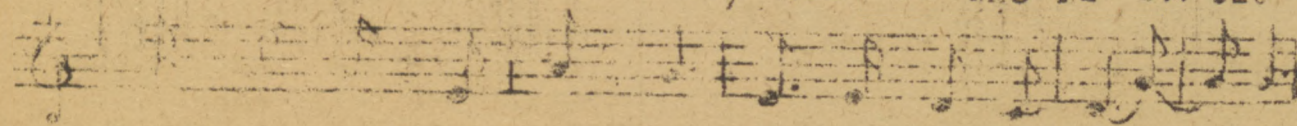
Dziecko 2:

Idzie Karolek ze szkoły
 i gryzie toruński piernik.
 I myśli: "Jaki też mądry
 był ten Mikołaj Kopernik!"
 Przechodzi Karolek na rynek,
 na ratusz z czerwonej cegły,
 i myśli o Koperniku:

DZIECI SPIEWAJĄ:

HEJ DA-LEJ-ŻE DA-LEJ

HEJ DA-LEJ-ŻE DA-LEJ

Hej flisacz, tratwo,
 hej dalejże dalej.

Wszystkie dzieci:

Gra tołskie morze szumem fal.
 Okręty lecą szparko,
 płyn w bezgraniczną światła dal.
 Wojenna Marynarko!

Bandery z orłem dumnie wznies,
 w Ojczyzny nowych zorzach
 I polskiej flocie chwałę wkrzes
 na lądach i na morzach.

Nie obce Tobie wichry burz.
 Trzywykłaś do zwycięstwa,
 bo Zygmunt August patrzył już
 na czyny twego męstwa.

Lądowy żołnierz, chodzi w czei
 przed swymi i obcymi -
 i żołnierz morski, cęna krwi,
 lask zyska polskiej ziemi.

O jakże pięknie płynąć w świat
 pod narodową flagą,
 I marynarskiej chwały kwiat
 zdobywać swą odwagą.

Morze, Trójca, piękna słoń,
 grzmi w trąbę sławy złotą.
 I by nam rosnij, kwitnij, żyj,
 Ojczyzna pasko floto!

Dziecko 3:

...
 he zobaczyć chcemy Wilno.
 Wilno i Lwów.
 Słuchaj piosenki słów,

" Jak poznał, że słońce stoi,
 a ziemia się wkoło kręci,
 nie wiedział tego z książki
 ale tak, w własnej pamięci.

Teraz go każdy wspomina,
 teraz go każdy chwali
 bo on się na tym poznał,
 a inni się nie poznali!"

Idzie Karolek przed Toruń,
 wąską uliczką ku Wiśle
 i mówi: "Może ja kiedyś,
 też coś mądrego wymyślę!"

Płyn do Gdanska tratwą
 po szumiącej fali.

słuchaj: szepcą coś wąskie
 ulice ulice

z Antokolu i z Rossy
 jakieś niosą się głosy
 dzwon katedry ze Lwowa
 oto piosnki tej słowa:

Bo tu i tam
 ślad jest ten sam
 i historia dwóch miast praw-
 dą silną

niech mówi, kto wie,
 i niech pisze jak chce
 my wrócimy do Lwowa i Wilna!

Dziecko 4:

Witek jest małym chłopcem
 i mieszka z mamą w Wilnie.
 Jest uczniem w trzecim odcz-
 dziele

Witek zna dobrze Wilno,
 ulice, kościółki z bliska.
 Wie, gdzie jest Wilia, Ant-
 k,

i gdzie jest góra Trzykr-
 sk

Witek czasami chodzi
 z mamą do Ostrej Bramy,
 i patrzy w cudowny obraz
 i klęczy koło maty.

(dzieci śpiewają jakąś żoł-
 nierską piosenkę np. "Wo-
 jenko, wojenko").

Chór dzieci:

Każdy z nas do drogi gotów
zobaczymy teraz Lwów.

jakie straszne tatarskie napady
były w dawnym Lwowie w dawne
czasy.

Dziecko 5:

Opowiada mama Adasiowi
O historii dawnego Lwowa;
Jak od morza czarnego do Polski
przechodziła tędy droga handlowa.
Jak Ormianie, Polosi i Żydzi
przywozili tu wina, atłasy,

Opościada mama Adasiowi,
o tych czasach, które sama pamię-
ta:
jak broniły podczas wojny Lwowa,
Lwowskie dzieci - dzielne OrleTA
Jak broniły miasta przed wrogiem,
aby spokój nastał tu wreszcie,
żebyś ty mógł uczyć i bawić się
pośród wzgórz w swym ślicznym
mieście!

DZIECI ŚPIEWAJĄ:

TUR-NIE NA-SZE, TUR-NIE --, HA-LE NA-SZE, HA--LE,
JAK IŻE GÓ-RY PIĘ-KNE, SZCZĘ-SLI-WI GÓ-RA -- LE

Turnie nasze, turnie,
hale nasze; hale,
jakże góry piękne,
szczęśliwi górale!

Nasz góral po skałach,
kiej-by koza skacze,

Jak dobrze podskoczy,
o niebo zahaczy,

A jak się zawinie
toporkiem ciśnie,
to mu toporeczek,
na chmurze zawisnie.

Dziecko 6:

Lśni niebieskie niebo nad Tatra-
mi,
pachną łąki pod smrekowym lasem,
Jędrus chodzi przez zimę do
szkoły,
ale całe lato jest juhasem.

Jest juhasem, to, znaczy pasterzem,
co ojcowe owce w górach pasie.
Nosi serdak, cunę; białe portki,
necą sypia z owcami w szałasie.

Nad halami, nad górskimi stawami,
stoją szczyty, jak kamienne
kopce.

Skacze po nich Jędrus - mały
góral,
tak jak gdyby był kozą, nie
chło, cemo.

któ mi w drogę wejdzie,
ja na tego z góry!
Krakowiaczek ci ja,
któż nie przyzna tego,
siedemdziesiąt kółek
u pasika mego.

Krakowianka ci ja,
z Krakowianki matki:
mam piękny gorsezik
i spódnicekę w kwiatki.
Uderzmy w podkówki
niech przyzna świat cały,
że krakowski taniec
wart jest wiecznej chwały.

Dziecko 7:

Jurek jest Krakowiaczek,
każdy to zaraz powie,
bo Jurek mieszka w Krakowie,
chodzi do szkoły w Krakowie.

Jurek jest Krakowiak,
choć jest zwyczajnie ubrany,
nie nosi rogatywki,
kerezji i sukmany.

Chór dzieci:

Wszystkich męczy podróz raka,
więc zatanczmy krakowianka
(tanczą i śpiewają).
Krakowiaczek ci ja,
krakowskiej natury,

Ale zna kościół Mariacki
i wszystkie inne kościoły,
przechodzi codzien przez rynek,
idąc z tornistrem do szkoły.

Zna Skalkę i Bielany,
Bżonia i Lesok Wolski,
a na Wawelu się uczył
całej historii Polski.

Widział katedrę i Wawel,
wie jak mieszkał królowie,
uczeń trzeciego oddziału,
Jurek, co mieszka w Krakowie.

Chór dzieci:

Tutaj mieszkają górniczy
tacy, jak nasi ojcowie;
dłatego wierz o Śląsku
cała gromada nam powie.
(deklamują wspólnie).

SERCE ŚLĄSKA

Tutaj dymią wszystkie miasta,
dymi świat,
a dym biały - wysoko - to ko-
minów kwiat,
Śląsk odrycha sycząc parą.
Świątka, ludzie, przyciągi, tyle
szyn, tramwaje,
nad dachami kamienie syreny wo-
kają,
ulice biegną wśród gwaru.
Katowice, Sosnowiec, Gędzin, Tar-
nowskie góry,
Śląsk wysoko się wznosi, nie wierz
gdzie dym a gdzie chmury,
hej, serce tytni pod skronią!
Twój ojciec pracuje w kopalni,
a two matka w fabryce
powracają do ciebie wieczorem
przez długie, świecące ulice
i poprzez szerokie place.
Ty będziesz także pracował,
dla Polski poświęcisł swój trud,
będziesz kuł przyszłość Ojczyzny
w gwarze kopaln, fabryk i hut
- będziesz pracował radośnie.

Bo dla siebie te dymy nad miastem,
te światła, dworce, koleje,
sa Śląska sercem najczulszym;
to serce krzepi i grzeje -
Zobaczcie jak nasz Śląsk rośnie.
(Wszystkie dzieci śpiewają):

Niedaleko Karpat stoi Babia góra,
urodziła jej się Wisła, piękna córka.
Płynie Wisła, płynie po polskiej
krajinie,
a dopóki płynie Polska nie zaginie.
(Kurtyna spada).

CO JA TERAZ UMIEM.

Chodziłam do szkoły
przez dziesięć miesięcy.
Umiąkam niedużo -
teraz umiem więcej:

Dziadziowi gazetkę
przeczytam gładziutko,
tabeli list napiszę
bez plamek, czyściutko.

Mamusie pomogę
policzyć wydatki
i sama oprawię
kalendarz dla taty.

Obrębię chusteczki
dla starszej siostrzyczki,
a dla młodszej zrobię
włóczkowe trzewiczki.

Zamiast zbijać baki,
czytać książkę wolę.
Teżo mnie wszystkiego
nauczono w szkole.

E. Z.

DZIS DZIEM OSTATNI.

Rok szkolny minął szybko
jak chwila mija mała...
jak sen przemknęła jesień,
a za nią zima biała.

A potem wiosna przeszła
polami, ogrodami,
pukając w okna nasze
wonnymi bzu kłóściami.

A teraz lato pachnie
skoszonym, świeżym sianem
i ciepły wiatr kołysze
srebrzystym żyta łanem...

O Boże, daj w pogodę
zebrać nam z pola zboże
i pozwól, aby burze
mijały nasz dom, Boże!

M.A. K.

W A K A C J E.

Ukończona już nareszcie
żmudna, szkolna praca,
i swobody upragnionej
chwila znów powraca.
Hej, podnieśmy śmiało w górę
uznane czoła!
Czas zapomnieć o kłopotach,
szczęście na nas woła,
już nas woła ptaszę w górze
i szumiące lasy,
kwietna łąka, łany zboża
na beztrudne czasy.

(... ułtynek szkolny. W oddali widac las i pola. Na ganku szkoły siedzi szkolny duszek).

Polny duszek: (wbiegaj, c woła)
Dzieci, chodźcie ze mną w pole!
Hej nad rzeką! Hej, do lasu!

Szkolny duszek: (wstaje, kładzie palec na ustach)
Jeszcze dziś są lekcje w szkole...
Cicho, cicho! Nie hałasuj!

Polny duszek: (wesoło)

A: Jak się masz, Szkolny Duszku!
Witaj, drogi przyjacielu!

Szkolny duszek (prosz, co):

Nie krzycz! Stąpaj na paluszkach,
to już czasu mam niewiele.
Wnet zadzwoni, w srebrny dzwonek,
wnet szeroko drzwi otworzę
i poliegna rozbawione
dzieci z tobą w pole, w zboże.

Polny duszek:

Czas najwyższy! Polny Duszek
też do dzieci chce mieć prawo...
Lato z nimi spędzić muszę
i uraczyć je zabawą.
Czy dzień zimny czy gorący -
dzieci karmisz woliż wdrością...
Niech choć przez te dwa miesiące
używają na wolności.
Mam ja dla nich przycią wiele,
dary mam nie byle jakie:
słońce, kwiaty i kąpięle,
piżki, wędki i kajak.

Szkolny duszek:

A gdy lato już przeleci,
kiedy zaczną żółknąć trawka -
znowu do mnie wróc dzieci
i zasiądą w szkolnych ławkach.
(tańczy i śpiewa)

Bo ja jestem Duszek Szkolny,
taki mały, mądry i such!...

Polny duszek: (tańczy i śpiewa)

A ja jestem Duszek Polny,
zdrow i wesoły, słowem - such!

Szkolny duszek: (j. w.)

Ja nauję tu, w tej szkole,
mam poddanych kilka kop...

Polny duszek: (j. w.)

Me królestwo: las i pole,
moje hasło: hop, hop, hop!

Szkolny duszek: (j. w.)

Choc nie daję pięknych kwiatów,
lecz baze mnie - ani rusz!

Polny duszek: (j. w.)

Troja zima, moje - lato,
no, i zoda z nami już!

Polny duszek: (j. w.)

Troja zima, moje - lato,
no, i zoda z nami już!

(wbiegaj, kwiaty i jagody)

Kwiaty: (do Polnego duszka)

Maki, chabry, niezabudki
przybywają w myśl rozkazu ...

Jagody:

I jagódki, i jagódki
też przybyły wszystkie razem!

Szkolny duszek:

Czy to nowi są uczniowie?
Prosz, cicho, bez hałasu!
każde po kolei powie:
z jakich szkół, to której klasy?

Chaber: (kłania się)

Ja nie byłem nigdy w szkole,
mieszkać w zbożu, kocham pole...
Jestem chaber, skromny kwiatek,
co niebieską nosi szatę.

Niezabudka: (luz)

Jestem sobie niezabudka,
grzeczna, skromna i cichutka.
Nad strumykami rosnę w trawie...
Nie siedziałam w szkolnej ławie.

Maki: (z ukłonem)

A ja jestem polny mak,
zawsze zgodnie mówię: "tak",
zawsze zgodnie kiwam główką,
to okrągła jak makówka.

Jagody: (dysają po kolei)

Ja jestem poziomka, ja jestem
malina,
ja jestem borówka, ja - słodka
jeżyna.
(razem).

Po dzieci, po dzieci przybiegłyś-
my z lasu!
Wypuść je, Duszku, otwieraj już
klasc!

(Kwiaty, jagody wraz z Polnym
Duszkiem biegają naokoło szkoły
zglądają i pukają w okna. Szkol-
ny Duszek po chwili rampsku macha
cha ręką, dzwoni w srebrny dzwo-
nek i otwiera szeroko drzwi).

Dzieci: (wybiegają ze szkoły)

Żegnaj, szkoło! Żegnaj, szkoło!
Nie h od oczną twoje ściany!
Polny duszek has zawołał

w świat słonecznik rozciągnę
barwne kwiaty i jagody
ciągną w pole nas, do lasu...
Dzisiaj pierwszy dzień swobody,
dzisiaj pierwszy dzień wywoczasów!
Nabierzemy zdrowia, siły
i gdy znudzą się zabawy,
powrócimy, szkoło miła,

NA WYLOCIE.

Szkoło, otwórz twe bramy
na cztery świata strony!
Jak ptaki uwolnione
z klatki wylatamy,
Hej, hej!

Polecimy daleko!
trawo, trawo, zielona!
Rzeko, srebrzysta rzeko!
Ląko rozkwiecona.
Hej! Hej!

Po łąsku, trawie, bosy,
z rozwianym włosiem płowym!
Świt nas wykąpie rosą,
wieczór ochłodzi głowę.
Hej! Hej!

Szkoło, szkoło kochana,
nie smuć się! Wrócimy.
Wrócimy w twoje ściany,
gdy się opalimy.
Hej! Hej!

F. R.

NA ROWERZE.

Jest tu jaki chwat?
Jedźże ze mną w świat!

Bo ci powiem szczerze
pyszna jazda na rowerze!

Tum jest, tum znikł już,
tylko za mną kurz!

Nie rozmyślaj nic,
skocz na rower: hyc!

Droga się przed nami ściela,
ej, radości będzie wiele!

Taki piękny świat
a zachowi rad.

Nie chcesz ani rusz?
Toś ty chyba tchórz!

Siedźże sobie w kożusznicy
na fotelu przy kominie.

I bywaj mi zdrów!
Ja mknę dalej znów.

J. P.

de kochanej swojej kawy.

(Wybiegają w otoczeniu kwiatów
i jagód w ślad za Polnym dusz-
kiem. Szkolny duszek zostaje
sam na ganku szkoły i powiewa
chusteczką na pożegnanie).

A. R.

TECZKA SPAKOWANA.

Dziecko: (z tęczką w ręku)

Już lekcje sronzione,
już książki złożone
i do teczki spakowane
na wakacje - zapomniere.

Książka:

Strasznie w teczce nudno
aż wytrzymać trudno.
A nim włożysz mnie do teczki
przypomnij sobie bajeczki,
wiersze i opowiadania,
co są we mnie do czytania.
Sto kartek we mnie szeleści,
sto historyj w nich się mieści,

o rzekach, morzach i górach,
o złym królu i trzech córach,
o pracy i trudzie ludzkim,
o Marszałku Piłsudskim,
o tym jak Polska szeroka
i jak sze czyk zabił smoka.

Dziecko:

Wiem książeczko,
wiem kochana,
dziękuję ci za to pięknie,
i jak skończą się wakacje -
powrócę
do ciebie chętnie.

Zeszyt:

Pożegnaj się i z nami
ze starymi zeszytami,
byłyśmy kiedyś nowe -
w sukienkach kolorowych,
czyste, niezapisane,
a dziś co? - zamazane,
i z błędami
i z kleksami,
co to dalej będzie z nami?

Dziecko:

Z waszych okładek kolorowych
zrobimy samolot wspaniały,
i dzieci z nim będą biegały
a zapisane kartki -
to znów w mydlarni sprzedamy
i za te wszystkie pieniądze
kupimy kwiatów dla mamy.

na... wcale.

Pióro:

A co będzie ze mną ?
w piórniku tak ciemno,
a jam pióro czerwone,
za półzłotek kupione,
a jam pióro obrotne -
do roboty ochotne.
Maczam łebek w atramencie,
po zeszytacie nosem skrobię,
skrobię nosem jak mi każą,
co mi każą wszystko robię,
po zeszytacie posem wodzę,
po zeszytacie sobie chodzę,
czasem tańczę obertasa,
wtedy wytnę zawijasa,
że aż z tego tańcowania
zrobi się znak zapytania -
czasem tańczę obertasa,
wtedy wytnę zawijasa,
czasem nie wiadomo skąd -
znajdzie się i błąd.
Wtedy straszna awantura -
że ten błąd to wina pióra,
co się tak roztańcowało,
że aż pisać zapomniało.
I cóż pióro tutaj winne ?
rzeczyzny błędu są inne...

Książka:

Nie czas na biadania
w chwili pożegnania,
ukłon się i zaraz zmykaj,
na swe miejsce do piórnika.

Pióro:

Dowidzenia, dowidzenia
do prędkiego zobaczenia,
tak przykro żegnać się z wami
aż mi oczy zaszkły łzami.

Ołówek:

Ostrożnie - bo zamiast łez
je szcze z nosa kapnie kleks.
Rysowałem i pisałem
coście tylko chcieli,
staraniem się jak umiałem
abyście umieli
narysować kota,
narysować konia
i dwa drzewka koło płotu
i smaka i słonka.

Jedną kreską, drugą kreską -
zaraz narysujcie pierce
jedną kreską - kreską drugą
kot z za płota na psa drugą.

Ławka:

Przechwalasz się moją panie
tym rysowaniem.

zamiast pióro - czasem
czasem bywa krzywa kreska
i krokodyl zamiast pióra.
Wtedy gumka pomagała -
krzywą kreskę wycierała,
wycierała ją czyściutko
i przez te ołówka psoty
ciągle masę mam roboty,
a wiadomo nie o teraz,
że się gumka wtedy ociera,
Bieda jest z tym najdziwniejsza
- gumka coraz to jest mniejsza
a małą gumkę-nieboże -
każdy łatwo zgubić może.

Dziecko:

Dobrze schowam gumkę małą,
żeby jej się nie stało.
Pomagaliście mi wszyscy w szkole
i bardzo dziękuję za to.
Cichutko spokojnie w teczce
przeżycie sobie przez lato.
A gdy już z wakacji wrócę -
spotkamy się przy nauczce.

K.C.

W A K A C J E .

(Sprzęty szkolne tańczą).

Julia: (wbiega)

Co się dzisiaj w szkole dzieje ?
Co za wrzawa, co za krzyki ?
Stół się kiwa, piec się śmieje,
ławki tańczą bez muzyki.
Siedźcie cicho moi złoci,
bo nie ładnie w szkole psocić.

Wszystkie sprzęty:

Bliż wakacji nadszedł czas.
Tulcie, zatańcz z nami wraz.

Stół:

Już nie będę w miejscu stał !
Będę śmiał się, będę chwiał,
będę skakał dookoła,
bo już się skończyła szkoła.

Tablica:

Ja się będę kołysała
w prawo, w lewo, tu i tam,
będę nóżki wyginała,
bo nareszcie światu mam !

Ławki:

Włpbit w górę, nóżki w bok,
w prawo, w lewo równaj krok.
Skaczmy prędko aż pod mur !
Władze ławka szur, szur, szur !

Latko: (wbiega)

Ja słonec promyku,

na szybkim wietrzyku
biegam, dookoła,
dzieci w pole wołam.
Chodźcie ze mną tam, gdzie łąki;
tam, gdzie kwiaty i skowronki.

Julia:

Żegnaj klaso, żegnaj, szkoło,
idź z latkiem biegać w koło.
Tam, gdzie kwiaty, tam gdzie
słońce,
będę biegać dwa miesiące.

W E S O Ł Y D Z I E Ń.

Zapomniane zostały troski, do jesieni odłożone smutki i kłopoty.
Dziś od rana do samego wieczora będą same radości !
Dziś dzień cały od słońca i od szczęścia będzie złoty !
W uśmiechach, w pieśniach, w zabawie czas nam przeleci !
Niech żyje koniec szkolnego roku, radosne święto dzieci !

Nauczyciele pójdą z nami razem na boisko,
ojciec, chociażby się o co rozgniewał, rękę karzącą powstrzyma,
matka, zamiast połajac za jakieś przewiny, odrazu wybaczy wszystko.

W naszym sercu dzisiaj nagan dla nas nie ma.
Jest tylko miłość ogromna, jest duma i jest wiara,
że każdy z nas się postara
wyrosnąć na dzielnego człowieka,
na pociechę rodzicom, krajowi i światu.
Tego dom nasz i szkoła i świat od nas czeka.

E.Z.

NA ZAKOŃCZENIE ROKU SZKOLNEGO.

Hej ! wakacje to rzecz miła,
wyśmienita rzecz,
już nauka się skończyła,
książki idźcie precz !

już nauka się skończyła
książki idźcie precz !

Nie dbam wcale o zeszyty,
nie wiem, co to orzeczenie,
nie obchodzi mnie już wcale
dodawanie, czy mnożenie !

Hej ! na słońcu i na trawce
spędzać będę całe dnie,
a urosnę jak ta sosna,
nie poznacie mnie !

Hej ! wakacje to rzecz miła,
wyśmienita rzecz,
już nauka się skończyła,
książki idźcie precz !

Hej, wakacje to rzecz miła,
wyśmienita rzecz,
już nauka się skończyła
książki idźcie precz !

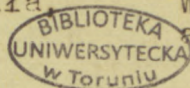
Siedem razy po sześć śliwek
zjem i wiem, że smaczne było,
nie myśleć już nie będę,
ile z tego wychodziło !

Lećz gdy miną dwa miesiące,
już się skończą figle psoty,
do nauki w miłej szkole
nie zabraknie mi ochoty !

Hej ! wakacje to rzecz miła,
wyśmienita rzecz,

Hej ! nauka to rzecz miła,
wyśmienita rzecz !
Wiwat pilność i uwaga,
a lenistwo precz !

K.C.

POŻEGNANIE SZKOŁY.

Żegnaj, ach, żegnaj, o szkoło,
nadeszła chwila rozstania.
Tak dziwnie serce uderza,
mgła jakaś oczy zasłania.
Jutro tu pustka zagości,
umilknę gwary, hałasy,
ptaszęta z gniazdek wyfruną
na złote pola i lasy.

Gdy jesień do nas zawita,
siostrzyca dobra złej zimy,
wszystkie jak ptaszki do gniaz
dka,

do swojej szkoły wrócimy.
Do pracy każdy znów stanie,
radością zalśni mu czoło.
Eż, gdy nadeszło rozstanie,
żegnamy ciebie ... o szkoło...